

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Adversæ fortunæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Hyana de
scriptio,
Vinn. lib. 3
cap. 50.

lore Lupi præditam, hirsutiore tamen, acie in utraq; oris parte perpetua, oculo vario, & colores mutante, nullis gingivis, dente continuo, equina juba per collum & dorsum totum setis durioribus inhorrescente, neque imaginarium esse animal, ut plerique suspicantur, de quo gravissimi tot auctores per multa quam diligentissime disseruerunt, quæ nisi ex visu iis, cognita fuissent, haudquaquam putos eos in re vana usque adeo laboraturos.

MORUM INSTABILITAS. CAP. XXIV.

INSTABLEM vero quempiam, nihil quippe in eodem vitæ tenore ac modo quem sibi proposuisset, perseverantem, sed alias quidem probum, fortem, audacemque: tam animi quam corporis sui dominantem, alias vero improbum, invalidum, miserumque, & ad cupiditates omnes impotentem, significare si vellent, Hyanam itidem hieroglyphicè proponere consueverunt: huic siquidem animali utramque inesse naturam, & alternis annis esse marem, alternis fœminam fieri, Ægypti præcipuè prodiderunt, & Ægyptios secuti plerique alii. Cæterum Aristoteles commentitium hoc esse profitetur vulgoque persuasum eas annua vice sexum permutare: quia captæ aliquot (perquam rarè autè capiuntur, præsertim fœminæ) tenellæ adhuc sine genitalibus fuerint. Mares enim impendio timent libidinis xmulos, & ideo gravidas custodiunt, morsuque prolem masculam ubi detur occasio castrant. Licet non sum nescius traditum à gravissimis auctoribus, habere quid Hyana sub cauda positum figura simile genitalis fœminæ, sed sine ullo meatu, sub quo meatus excrementorum sit, virile verò similiter atque in Lupis & Canibus habetur. Fœmina etiam præter suum illud, simile ut mas habet sub cauda sine ullo meatu, à quo excrementorum meatus est, sub eo genitale verum habet. Id ita esse contendit Aristoteles, qui difficulter unicuique Naturæ miraculo videtur assentiri. Sed miror in hoc tam veteres quam recentiores auctores diversos ab Aristotele tam constanter ire: quod ab iis temere fieri haudquaquam adduci possum, cum præsertim Ælian. Histor. hujusmodi scriptor diligentissimus tradat, τὸ αἰνῶν τὸ τι μὲν ἀρρενα εἶδη δ' οὖνο, τὴν δὲ εἰς νεώτερον ψεῖσθ' ἔλθω, εἰ δὲ ἦλθω νῦν, μετὰ ταῦτα ἀρρενα κοινῶν δὲ ἀφ' ἑδῆς ἐκὰ τ' ἑσθ' ἔχ' ἄνδρα, ἀνὰ τὴν γαμῶντα, ἀνὰ τὴν πᾶν ἀμείβουσι τὸ γένος. Hyana si quando quis marem inspexerit, eandem mox fœminam videbit, sin modo fœminam, postea marem aspiciet. Promissum verò coitua alterutra conjunguntur ineuntque & ineuntur, per annum unum sexus vicissitudinem alternantes. Qui quidem auctor, eum Aristotele longè posterior fuerit, id scriptis credere minime ausus esset, nisi aut compertum ipse, aut fide dignorum testimonio certum habuisset. Accedit & Tertulliani scriptoris & doctissimi & diligentissimi auctoritas, qui ita scribit, *Hyanam, si observis sexus annalis est, marem & fœminam alternat.*

ADVERSÆ FORTUNÆ DOMITOR. CAP. XXV.

ADVERSAS vero calamitates, & infortunia toto vitæ cursu intrepide superantem hominem insignire si vellent, Hyana corium indutum eum pingere solebant: quippe quod ex Magorum superstitionibus persuasum est, qui corium id induerit, aut aliquid ex eo secum habuerit, quaquam eum vel per medios hostes penetraturum, neque futurum quenquam qui illi injuriam inferre ausit, usque adeo hinc ejus incolumitati cautum esse, ut jam credi possit, eos qui linguam Hyanae sub pede habeant, quod idem Magi perhibent, à Canibus minime tanquam Scipiones alteros latrari.

LARVARUM LACESSITOR. CAP. XXVI.

Hyana hic
roglyphicè
à Latinis
sumptum.

HÆC ab Ægyptiis Sacerdotibus super Hyana tradita sunt. Unum addidere Latini, ac pulcherrimum quidem hieroglyphicum, ut si hominem larvas, ut ita dicam, incessentem, neque defensorum manes quiescere permittentem, maledicta quippe & accusationes in mortuos ingerentem comminiscentemque notare velent, Hyanam in sepulcretis monumentum aliquod effodientem faciunt: cum satis exploratum sit ab uno hoc animali sepulchra erui inquisitione cadaverum, quod sit humanæ carnis avidissima. Julius Capitolinus eas Belbos appellatas ait in vita Gordiani tertii, decemque tunc temporis fuisse in urbe Roma profitetur. Visu vero tunc est illa dentis unius perpetua series, qua prædita est Hyana: id quod ne mirum adeo sit, in quibusdam etiã hominibus aliquando spectari.